

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

П о я с н ю в а л ь н а з а п и с к а

до дипломної роботи

М А Г І С Т Р

(освітній ступінь)

на тему: «Управління розробкою стратегії міжнародної
конкурентоспроможності Приватного Акціонерного Товариства «Турбогаз»»

Виконала: студентка 2 року навчання,

групи 8.06.07.14.01,

спеціальності 8.03050301 «Міжнародна

економіка»

Пишна А.О.

Керівник: к.е.н., доцент Резнікова Т.О.

Рецензент: к.е.н., Ушакова Н.Г.

Харків – 2017 рік

ВСТУП

Сучасне економічне середовище характеризується посиленням динамізму протікання всіх процесів, у тому числі й конкурентної боротьби. У теперішніх умовах, які характеризуються постійною зміною зовнішніх факторів, зростанням ризику діяльності, питання конкурентоспроможності підприємств на зовнішньому ринку стає актуальним. На ґрунті цих процесів у зарубіжних країнах здійснюється широкомасштабне впровадження креативних моделей управління міжнародною конкурентоспроможністю фірм і корпорацій, виокремлення його у самостійну ланку системи менеджменту та перетворення в одне з найбільш пріоритетних завдань державної економічної політики.

Визначення правильного стратегічного курсу є найбільш відповідальною справою для підприємства, оскільки формує пріоритети його діяльності на відносно довгострокову перспективу. Тому менеджменту компанії вкрай важливо підійти зважено до процесу розробки та реалізації стратегії, врахувавши багато внутрішніх і зовнішніх чинників і акцентувавши увагу на низці чинників. Глибоке розуміння важливості цього моменту надасть можливість своєчасно реагувати на зміни в бізнес-середовищі, забезпечувати формування та підтримання конкурентних переваг у ринкових умовах, максимально використовувати стратегічний потенціал підприємства.

Актуальним у цей час є поглиблене теоретичне дослідження ринкових форм і механізмів міжнародної конкурентоспроможності. Важливою проблемою виступає обґрунтування вибору тієї чи іншої стратегії міжнародної конкурентоспроможності.

Конкурентоспроможність підприємства є однією з найважливіших категорій ринкової економіки, що характеризує можливість і ефективність адаптації підприємства до умов ринкового конкурентного середовища.

Підвищення конкурентоспроможності фірми - запорука підвищення конкурентоспроможності країни. У поняття конкурентоспроможності організації вкладається її здатність випускати конкурентоспроможну на конкретному ринку продукцію, її перевагу по відношенню до інших фірм певної галузі всередині країни або за її межами.

Процеси глобалізації суттєво посилюють роль критерію міжнародної конкурентоспроможності підприємств у їх боротьбі на світових ринках. На ґрунті цих процесів у зарубіжних країнах здійснюються широкомасштабне впровадження високо креативних моделей управління міжнародною конкурентоспроможністю фірм і корпорацій.

У площині цих зовнішніх реалій проблема підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємств України набуває нового змісту і вимагає нового аналітичного інструментарію її осмислення та розв'язання. Наслідком трансформаційних процесів в економіці України стало послаблення організаційних основ управління міжнародною конкурентоспроможністю вітчизняних підприємств, що посилює загрозу їх витіснення зарубіжними конкурентами як на внутрішньому ринку України, так і на закордонних ринках. У зв'язку з цим особливої актуальності набувають питання системної організації та управління стратегією міжнародної конкурентоспроможності вітчизняних підприємств.

Проблемам вибору стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємства приділялась значна увага, як в теоретичному, так і методичному аспектах. Істотний внесок в цій області внесли праці таких вітчизняних і зарубіжних вчених, як Е. Альтман, І. Ансофф, Т. Бейтмен, Д. Болл, П. Друкер, Ф. Котлер, Ж-Ж. Ламбен, В. Маккалах, К. Макконнелл, М. Портер, А. Стрікланд, А. Томпсон, С. Шелл та інші.

Незважаючи на велику кількість існуючих наукових праць та значні досягнення в області обґрунтування теоретико-методичних основ міжнародної конкурентоспроможності, низка питань залишається не висвітленою, вимагає уточнення та розвитку в умовах мінливого ринкового

середовища. Тому виникає необхідність подальшого вдосконалення методики оцінки вибору стратегії конкурентоспроможності підприємства.

Метою роботи є розробка стратегії міжнародної конкурентоспроможності ПАТ «Турбогаз».

Для реалізації поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

вивчити та систематизувати теоретичні аспекти формування стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємства;

проаналізувати фінансово-господарську та зовнішньоекономічну діяльність підприємства, виявити основні проблеми та недоліки його роботи та перспективи розвитку;

на базі дослідженого підприємства розробити стратегії забезпечення міжнародної конкурентоспроможності ПАТ «Турбогаз».

Об'єктом дослідження роботи виступає стратегія забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні основи та методичне забезпечення в управлінні розробкою стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

У процесі дослідження використовувалися наступні методи аналізу: синтез та аналіз, логічний, системний методи для визначення сутності, класифікація видів та форм, систематизації основних підходів щодо визначення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, графоаналітичний метод для наочного відображення результатів дослідження діяльності підприємства, горизонтальний (тимчасовий) та вертикальний (структурний) аналізи, факторний аналіз, методи логіки та порівняльного аналізу для обґрунтування доцільності використання існуючого методу експортного ціноутворення на досліджуваному підприємстві та інші економіко-математичні методи аналізу.

Інформаційною основою роботи є: нормативно-правові та законодавчі акти України; наукова література; теоретичні дослідження вітчизняних та

зарубіжних економістів; періодичні видання, публікації в засобах масової інформації; фінансова звітність ПАТ «Турбогаз».

Науково-практичними результатами роботи є можливість використання результатів дослідження світового досвіду в галузі міжнародної конкурентоспроможності на вітчизняних підприємствах та впровадження запропонованих шляхів підвищення ефективності його діяльності, технологічного рівня, розвитку експорту та покращення конкурентоспроможності його товарів на зовнішньому ринку.

Дипломну роботу викладено на 123 сторінках. Вона складається зі вступу, чотирьох розділів, списку використаних джерел з 81 найменувань. Матеріал дипломної проілюстровано 35 таблицями та 25 рисунками.